

ด้านเกษตรกรรม

ชื่อ นายรังสรรค์ กันธิยะ

สถานที่ตั้ง บ้านริมวาง เลขที่ ๒๒ หมู่ ๗ ต.บ้านกาด อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่

สาระสำคัญ

นายรังสรรค์ กันธิยะ ปัจจุบัน มีความรู้และความชำนาญด้านการทำการเกษตรในระบบปลอดสารพิษ เป็นประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่วางเกษตรอินทรีย์ และผู้จัดการศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจชุมชนเชิงคุณธรรมประจำตำบลบ้านกาด และได้ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เกษตรกร เยาวชน และผู้สนใจทั่วไป

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เกษตรอินทรีย์

อ.รังสรรค์ กันธิยะ อยู่บ้านเลขที่ ๒๒ หมู่ ๗ บ้านริมวาง ตำบลบ้านกาด อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการสอนคณิตศาสตร์ มีบุตร ๒๒๒ คน เดิมประกอบอาชีพ รับราชการครู อยู่ที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน และได้ย้ายมารับราชการที่อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ จนกระทั่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้เข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดและกลับมาพักในหมู่บ้านซึ่งเป็นบ้านเกิด ในระหว่างนี้ได้ลงสมัครรับเลือกเป็นประธานสภา อบต.ตำบลบ้านกาด อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ การที่เติบโตมาจากครอบครัวเกษตรกร จึงมีความรักในงานด้านการเกษตร ดังนั้นเมื่อครั้งรับราชการครูจึงรับภาระสอนทั้งวิชาคณิตศาสตร์และวิชาเกษตรกรรม ทำให้มีโอกาสได้รับการศึกษาอบรมดูงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร การได้พบเห็นแบบอย่างเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ในขณะเดียวกันพบว่าเกษตรกรจำนวนมากในหมู่บ้านประสบปัญหาหนี้สินจากการทำเกษตรกรรมเชิงเดี่ยวเพื่อการค้า และมีปัญหาสุขภาพเพราะการใช้สารเคมีเพื่อการเกษตร ประกอบกับสภาพสิ่งแวดล้อมชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงและเสื่อมโทรม แหล่งอาหารธรรมชาติมีจำนวนน้อยลงและความปลอดภัยน้อยลง เยาวชนในหมู่บ้านละทิ้งจากภาคเกษตรสู่ภาคบริการ ขาดความรู้ด้านการเกษตร หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ชนิดพันธุ์ต่างๆเริ่มสูญหาย ทั้งหมดนี้ทำให้คิดอยู่เสมอว่า หากมีโอกาสจะทุ่มเททำการเกษตรปลอดภัยให้สำเร็จ เพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่เกษตรกรในหมู่บ้าน ครั้นได้เข้าร่วมโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด จึงตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้านการเกษตรเพิ่มเติม และตัดสินใจทำการเกษตรปลอดภัยแบบชีววิถีในพื้นที่ ๓ ไร่ โดยจัดแบ่งพื้นที่ ๑.๕ ไร่ สำหรับทำนาข้าวและ

๑.๕ ไร่สำหรับปลูกพืชหมุนเวียนประเภทต่างๆ จำนวนกว่า ๒๐ ชนิด ผลการดำเนินงานระยะแรกๆ ต้องใช้ความพยายามในการเรียนรู้ โดยการแสวงหาความรู้จากการปฏิบัติ การสังเกตและทดลอง จนค้นพบความรู้หลายด้านเช่น การผลิตฮอร์โมนพืชหรือปุ๋ยน้ำชีวภาพจากพืชผักเหลือใช้ในครัวเรือน การใช้ปุ๋ยหมักเพื่อบำรุงดิน การกำจัดวัชพืชโดยใช้พลาสติกคลุม ฯลฯ ทั้งนี้ได้ใช้แรงงานในครัวเรือนร่วมกันทำงาน เพื่อให้ลูกใช้เวลาว่างเรียนรู้การทำงานภาคเกษตรกรรมและสร้างสัมพันธ์ภาพในครัวเรือน นอกจากนี้ต้องอดทนเพราะคุณภาพผลผลิตจะแตกต่างจากการใช้สารเคมี และมุมมองของเพื่อนเกษตรกรในชุมชน ต่อมาผลผลิตดีขึ้นโดยลำดับและสามารถรวมกลุ่มผู้ผลิตผักปลอดสารพิษอำเภอแม่วาง จำนวนกว่า ๒๐ ครัวเรือน ทำให้ตนเองและสมาชิกกลุ่มมีรายได้ประจำ จำนวนพื้นที่ ๑.๕ ไร่ สามารถสร้างรายได้ประมาณ ๑๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน ซึ่งสมาชิกกลุ่มจะมีการทำบัญชีฟาร์ม วางแผนการผลิต การควบคุมคุณภาพผลผลิต การจัดการตลาด และการออมเงิน ขณะนี้หมู่บ้านริมวางได้รับการคัดเลือกเป็นหมู่บ้านต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง และเกือบทุกครัวเรือนมีการปลูกพืชผักสวนครัว ปัจจุบันแปลงเกษตรปลอดภัยของ อ.รังสรรค์ นอกจากแหล่งรายได้และทำกิจกรรมของครัวเรือน ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ของเพื่อนเกษตรกรทั้งจากภายในและนอกชุมชน รวมทั้งนักเรียนนักศึกษาสถาบันต่างๆ อีกทั้งยังได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ อาทิ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ให้การสนับสนุนด้านการเกษตรชีววิถี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการปลูกพืชปลอดภัยภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงให้ อ.รังสรรค์ และกลุ่มผู้ปลูกผักปลอดภัยอำเภอแม่วาง ศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่ ๑๓ เชียงใหม่ ได้ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมัก และกองทุนปุ๋ย สำนักงานสาธารณสุขอำเภออำนวยความสะดวกในการตรวจสอบสารพิษตกค้างในพืชผัก โรงพยาบาลสันป่าตองอำนวยความสะดวกการตรวจสอบสารพิษแก่กลุ่มเกษตรกร และจัดแบ่งพื้นที่ในโรงพยาบาลเพื่อส่งเสริมการขายพืชผักปลอดภัยเป้าหมายอนาคตของ อ. รังสรรค์และสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกผักปลอดภัยอำเภอแม่วางคือ การพัฒนาสู่การผลิตพืชอินทรีย์ รวมทั้งสร้างเครือข่ายผู้ผลิตพืชปลอดภัยให้มากขึ้น เพราะจากการปฏิบัติของตนและเพื่อนสมาชิกพบว่า ได้ค้นพบความสุขในชีวิตและครัวเรือน เพราะการทำเกษตรที่ชักชวนสมาชิกในครัวเรือนทำงานร่วมกัน สร้างความรักความเข้าใจ และเมื่อตนเองประสบความสำเร็จก็ขยายต่อเพื่อนบ้าน เกิดเป็นการรอยความสุข รอยความดี และรอยความมีน้ำใจแบ่งปันระหว่างกัน